

המשגיה

שיחות, דרשות ומאמרים למגידי שיעור, ולכל דורש ברבים

גליון מס' 126

ערוך מתוך שיעורי לב ארי - ב"ב

פרשת תרומה - תשפ"ד

עניין של חינוך

שמחת החודש – מיצוי עצמי

'שזושא יהיה זושא...'

מספרים על גאון המוסר רבי ישראל סלנטר זצ"ל, שפשט את ידו בחג הפורים ואמר לתלמידיו: "הנה בפורים כל הפושט יד נותנים לו. הריני פושט את ידי ומוכן לבקש ולהתפלל עליכם. כל אחד יאמר לי מה הוא מבקש, ואתפלל עליו..." נענה רבי נפתלי אמסטרדם זצ"ל ואמר: "רביה! אני מבקש שיהיה לי הראש של רבי עקיבא איגר, הלב של בעל יסוד ושורש העבודה והמידות הטובות שיש לכם..." נענה רבי ישראל ואמר לו: "הקב"ה רוצה שעם הראש שלך, עם הלב שלך ועם המידות שלך – תהיה נפתלי. הוא לא מבקש שתהיה נפתלי עם ראש של רבי עקיבא איגר או עם לב של בעל יסוד ושורש העבודה."

איך אמר רבי זושא? "אני לא מבקש את הכוחות והתכונות שהיו לאברהם אבינו. איזו נחת תהיה לקב"ה אם יהיה עוד אברהם אבינו? כבר היה לו אחד! הקב"ה רוצה שיהיה זושא! וכדי שיהיה זושא – צריך שזושא ימצא את הכוחות שלו, את מה שהקב"ה חנן אותו, ויפיק מעצמו את המקסימום." כאשר אדם עמל בתורה, לומד בהתמדה ובחשק ומנצל את הכוחות והכשרונות שהקב"ה חנן אותו בהם – הוא מגיע לידי שמחה. אין שמחה גדולה מזו של מי שממצא את הכוחות שלו לעמול ולהתייגע על התורה הקדושה! (הגר"מ צימרוט – דורש טוב)

בברכת שבת שלום-

מערכת שיעורי לב ארי

פְּנִינִים מִשְׁלַחַן מַלְכִים

'קדש עצמך בעולם הזה'

בשנת תשמ"א נכנס אצל הצדיק **סידנא הבנא סאלי זי"ע** יהודי בעל עסקים גדול. הרב היה יושב על הכורסה שלו, והאיש הוריד את הראש כדי שהרב יברך אותו. הרב שם עליו את היד ואמר לו: "הברכה לא יוצאת לי מהפה, אני לא יודע למה, אני לא יכול לברך אותך". אמר לו: "מה עשיתי?" אמר לו: "לא עשית כלום, הקב"ה לא רוצה שאני אברך אותך". שאל אותו הרב: "מה יש לך פה מתחת ליד?" ההוא, מסכן, הוציא בתמימות עיתון שקנה. היו שם דברים קשים של פריצות. אמר לו הרב: "איך אני אברך אותך? את כל שערי הטומאה הבאת איתך. איך אני אברך אותך? איך שנגעת בי הסתלקה ממני הקדושה, והשכינה לא רצתה לדבר איתי! מה אעשה?" אמר לו העשיר: "מה אעשה איתו?" אמר לו הרב: "תשרוף אותו. אם אתה רוצה לקרוא בבית שלך ולהיות טמא, לא נגיד לך לא. אבל כאן זה משהו אחר". לאחר שנפטר מהעיתון וחזר, אמר לו הרב: "עכשיו אני יכול לברך אותך, יש לי רשות". אם היינו יודעים כמה סטרא אחרא, כמה כפירה והרהורי עבירה נופלים על האדם רחמנא ליצלן, היינו מזדעזעים. **אומר רבי עובדיה יוסף זצ"ל** שפעם חלה בנו של המלך, ובא רופא אחד והציל אותו. שאל אותו המלך: "מה אתה רוצה? איזו מתנה ניתן לך? אתה רוצה להיות ראש עיר, מנהל מפעל גדול? רק תבקש וניתן לך!" אמר לו: "מה אני אעשה בכל זה?! שמעתי שיש לך בת בגיל שלי, תן לי אותה לאישה". אמר לו: "בסדר". אחרי שהיה חתן של המלך, אמר לו: "אני רוצה להיות גם ראש עיר, אני רוצה מפעל". נתן לו המלך מה שביקש. אמר שלמה המלך ע"ה: מה אני אעשה בגבורה? אם ה' יתברך ייתן לי חוכמה ואני אדע להשתמש בה, אדע לתקן את המעשים שלי, אזי הכול יהיה בסדר. כי זה הסוד: "דעת קניית, מה חסרת?" (מדרש תנחומא פרשת חוקת סימן ו, ד"ה רבי יצחק). וכך העלה הגאון הקדוש רבי מאיר פפירש, שזכה לסדר כתבי האריז"ל: דוד המלך ע"ה היה זריז בעצמו להתפלל לפני ה' יתברך שייתן לו סיוע מן השמיים לבלתי יחטא בעיניים, כי עין רואה, הלב חומד וכלי המעשה גומרים.

מתוך בצור ירום - לרבנו יורם מיכאל אברג'ל זצ"ל זיע"א.

מעשה שהיה...

אין חובה לעצמו! ספורים על רבנו רבי שבתי הכהן פא זיע"א

הילולא דצדיקייא

הילולת רבנו
הגאון בעל
הש"ך זיע"א
רבי שבתי
הכהן כץ זצ"ל
(א' אדר א')

הרב שבתי הכהן כץ זצ"ל בעל הש"ך: נולד בעיר אמסטיביו (פולין) בשנת ה'שפ"ב לאביו: ר' מאיר הכהן אשכנזי (אב"ד אמסטאוטי ומוהילוב, מח"ס שו"ת גבורות אנשים). כבר בילדותו נודע כעילוי מופלג. ובגיל 12 החל ללמוד בקז'ימייז' בישיבה של ר' יהושע חריף. יחד עם רבו נסע לקראקוב ללמוד בישיבה, שפתח שם ר' יהושע ולאחר מכן נסע ללמוד אצל ר' העשיל מקראקא והתגורר בבית ר' נתן נטע שפירא בעל ה"מגלה עמוקות". בהגיעו לוויילנה התפרסם כאחד המלומדים הגדולים וכעילוי מופלג. לאחר נישואיו - חותנו דאג לכל צרכיו על מנת שיוכל לשקוד על לימוד התורה, ור' שבתאי מונה כדיין בוויילנה. למרות גילו הצעיר מונה לחבר ביה"ד של וילנה. בגיל 24 כתב את ספרו "שפתי כהן", שקיבל את הסכמתם של 29 רבנים מגאוני התקופה, ביניהם ה'יתוספות יום-טוב'. בתקופת פרעות הקוזקים, בראשותו של בוגדן חמלניצקי החריבו הפורעים קהילות יהודיות, רצחו, חמסו ושדדו במשך עשר שנים. וכאשר הם הגיעו לעיר הגדולה וילנה והחלו לערוך פוגרומים ביהודים, הצליח רבינו לברוח ללובלין ב-כ"ד תמוז ה'תת"ו. אולם הקוזקים הגיעו ללובלין בחג הסוכות ורצחו גם שם יהודים רבים. רבינו שוב הצליח לברוח לעיר דאזניץ (צ'כוסלובקיה) שם כיהן כרב. משם הוזמן לכהן בלישוי. גאון בנגלה ובנסתר. מקובל ופייטן. חיבר סליחות מזעזעות לכי' סיון, היום בו נקבע תענית ציבור לזכר השחיטה הנוראה שביצעו הקוזקים בנמירוב, שם רצחו ביום אחד 10.000 יהודים הי"ד. רבנו נלביע בעיר האלעשוי שבצ'כיה ב-א' אדר ראשון ה'תכ"ג. רבנו חי ופעל כ 41- שנים.

ת.נ.צ.ב.ה. וזכותו העצומה תגן עלינו אמן.

ארע פעם וּלְרַבְּנוּ הָיָה דִין וּדְבָרִים בְּעֵנֵינִי מְמוֹנוֹת עִם אֶחָד מִנְּכַבְּדֵי הַקְּהֵלָה. הִסְפִּימוּ בִּינִיָּהֶם לָבוֹא לְפָנַי רַב לְדִין תּוֹרָה. אֵךְ לְמִי יִפְנוּ? הֵן הַשֵּׁ"ךְ מְכַר וְיָדוּעַ כְּגֹדוֹל בַּתּוֹרָה, וְכָל רַב עָלוּל, חָלִילָה, לְשֵׂאת לוֹ פְּנִים בְּדִין. כִּיּוֹן שֶׁכָּךְ, הִחְלִיטוּ לְהַתְּדַיֵּן בְּעִיר מְרַחֶקֶת בְּבֵית דִּינֵנו שֶׁל רַב אֲשֶׁר אֵינּוּ מְכִיר אֶת הַשֵּׁ"ךְ. בְּטָרֶם יָצְאוּ לְדַרְךָ עֵין הַשֵּׁ"ךְ שׁוֹב וְשׁוֹב בְּסִפְרֵי הַלְּכָה רֵאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים, וְאַכּוֹן, לְפִי כָּל הַמְּקוֹרוֹת נִמְצָא שֶׁהַצֶּדֶק עִמוֹ. לְאַחַר נִסְיָעָה מִמְשַׁכֶּת הַתִּיַּצְבוֹ הַשְּׂנִים לְדִין תּוֹרָה. הָרַב, אַכּוֹן, לֹא הִכִּיר אֶת הַצֶּדָּדִים, וְשָׁמַע אֶת טַעְנוֹתֵיהֶם בְּלֹא כָּל פְּנִיָּה אִישִׁית. הָיָה זֶה עֵנֶן מְסַבֵּךְ, וְעַל כֵּן לֹא מָהַר הָרַב לְחַרֵּץ אֶת פֶּסֶק הַדִּין, אֲלֵא בְּקֶשׁ מֵהַצֶּדָּדִים לָבוֹא שׁוֹב בְּיוֹם הַמְּחִרָת. לְאַחַר שֶׁהִלְכוּ, הוֹסִיף הָרַב לַעֲיֵן בְּנוֹשָׂא מְכָל צֶדְדֵי, וּלְבַסּוֹף לְאַחַר שְׁעוֹת מְרַבּוֹת הִגִּיעַ לְהַחְלָטָה, שֶׁפֶּסֶק הַדִּין אֵינּוּ לְטוֹבַת הַשֵּׁ"ךְ. כְּשֶׁשָּׁמַע הַשֵּׁ"ךְ בְּיוֹם הַמְּחִרָת כִּי יָצָא חָיֵב בְּדִין הַתְּפִלָּא מְאֹד וּבְקֶשׁ מֵהָרַב, שָׁיְרָאָה לוֹ עַל מַה הִסְתַּמֵּךְ בְּפֶסֶק הַדִּין. אָמַר הָרַב "עֵנֵינִיכֶם נִרְאָה לִי מְסַבֵּךְ מְאֹד, וּבַתְּחִלָּה אֲמַנֶּם סְבַרְתִּי, כִּי הַצֶּדֶק עִמָּךְ. אֵךְ בְּכָל זֹאת הוֹסַפְתִּי לַעֲיֵן בְּדַבֵּר. וְאַכּוֹן, מְצֵאתִי סֵפֶר חֲדָשׁ פְּרוּשׁ עַל הַ"שֵּׁלְחָן עָרוּךְ" שֶׁהִגִּיעַ לְיָדֵי לְאַחֲרוֹנָה, וּבוֹ רָאִיתִי סְבָרוֹת יִשְׂרָוִת וּמַעֲמִיקוֹת בְּנוֹשָׂא הַסְּכָסוֹךְ. מֵהֵן מְשַׁתַּמֵּעַ כִּי הַצֶּדֶק אֵינּוּ עִמָּךְ". וְתוֹךְ כֵּיִדִי דְבִירוֹ קָם הָרַב וּפְנָה אֶל אֲרוֹן הַסְּפָרִים, הוֹצִיא מֵאֶחָד הַתְּאִים סֵפֶר חֲדָשׁ, דְּפָדַף בוֹ וּלְבַסּוֹף הִרְאָה אוֹתוֹ לַשֵּׁ"ךְ. הִבִּיט רַבְּנוּ בְּסֵפֶר וּפְעַר פִּיּוֹ בַּתְּדַהֲמָה, מְדַבֵּר בְּסֵפֶר, שֶׁהוּא חֲפָר הַ"שֵּׁפְתֵי כְּהֵן!". עֵין הַשֵּׁ"ךְ בְּפִרוּשׁוֹ, וּמְצָא בוֹ לֵלֹא כָּל סֵפֶק, כִּי הַצֶּדֶק עִם בְּעַל דִּינֵנו! וְהוּא בְּעַצְמוֹ פֶּסֶק כָּךְ. לֹא יְכוֹל עוֹד לְהַבְּלִיג וְגִילָה לָרַב, כִּי הוּא מְחַפֵּר הַסֵּפֶר. הִפְתַּע הָרַב וְהַתְּרַגֵּשׁ לְרֵאוֹת לְיָדוֹ אֶת הָרַב הַדְּגוּל בְּכַבּוּדוֹ וּבְעַצְמוֹ, וְהַמְּלִים נִעְתְּקוּ מִפִּיו. אֵךְ הַשֵּׁ"ךְ אָמַר, "רְאֵה כִּמָּה גְּדוֹלִים דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ, שֶׁאֲמָרוּ, אֵין אָדָם רוֹאֶה חוֹבָה לְעַצְמוֹ!". (מתוך העלון פניני הצדיקים בשינויים קלים).